

OPIS PROGRAMU KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ UNIWERSYTETU KAZIMIERZA WIELKIEGO

OPIS PRZEDMIOTU	
Nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny w języku obcym/ temat: Profilaktyka zachowań ryzykownych młodzieży
Typ zajęć	przedmiot specjalistyczny
Dziedzina nauk	nauki społeczne
Dyscyplina nauki	Pedagogika
Rok akademicki	2021/2022
Tytuł /stopień naukowy Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot	dr Jolanta Jarczyńska
Liczba godzin dydaktycznych	30
Forma zajęć dydaktycznych	Wykład
Rygor zaliczenia	zaliczenie
Język wykładowy	Angielski
Ramowe efekty uczenia się (8 PRK)	<ul style="list-style-type: none"> • paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej • zna i rozumie główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie • potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym • potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym
SZCZEGÓŁOWY OPIS ZAJĘĆ	
Szczegółowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji efektów uczenia się
<p>Wiedza - Doktorant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ma pogłębioną wiedzę na temat zachowań ryzykownych, ich uwarunkowań, rodzajów, specyfiki - W01; - zna psychologiczne i socjologiczne teorie wyjaśniające powstawanie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży –W02; <p>Umiejętności - Doktorant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada umiejętność adekwatnego doboru technik i narzędzi diagnostycznych oraz diagnozowania za ich pomocą wybranych zachowań ryzykownych w grupach młodzieży. Potrafi diagnozować indywidualne oraz środowiskowe (zwłaszcza rodzinne, szkolne i rówieśnicze) czynniki ryzyka zachowań ryzykownych oraz czynniki chroniące dzieci i młodzież przed podejmowaniem tych zachowań - U01; - Identyfikuje prawidłowo obecność nastolatka na określonej indywidualnej ścieżce ryzyka rozwoju i 	<p>Ocena przygotowanej i zaprezentowanej przez doktoranta prezentacji multimedialnej oraz raportu z badań nad wybranymi zachowaniami problemowymi/ryzykownymi młodzieży.</p> <p>Zadanie polega na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krytycznej analizie literatury anglojęzycznej dotyczącej wyników badań nad zachowaniami problemowymi/ryzykownymi młodzieży oraz ich czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi, - sporządzeniu raportu z analizowanych badań nad wybranymi zachowaniami ryzykownymi młodzieży, np. <i>Report, EU Kids Online</i> i jego prezentacji przy zastosowaniu prezentacji multimedialnej, - opracowanie wniosków i rekomendacji pod adresem profilaktyki zachowań ryzykownych młodzieży.

<p>dobiera właściwe działania profilaktyczne zapobiegające jej powstawaniu lub dalszemu rozwojowi - U02;</p> <p>Kompetencje - Doktorant:</p> <p>- wykazuje gotowość do komunikowania się i współpracy z rodzicami/opiekunami, wychowawcami, nauczycielami wychowanków/podopiecznych podejmujących zachowania ryzykowne, potrafi podejmować działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, prowadzić konfrontację oraz udzielać wsparcia - K01.</p>	
TREŚCI PROGRAMOWE REALIZOWANE PODCZAS ZAJĘĆ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój młodzieży. Teoretyczne perspektywy rozwoju młodzieży i powstawania zaburzeń zachowania. 2. Rodzinne i środowiskowe uwarunkowania rozwoju młodzieży. Wpływ procesów socjalizacji na rozwój kompetencji społecznych młodzieży oraz rozwój zachowań problemowych. 3. Zachowania ryzykowne, zachowania problemowe vs. zachowania konwencjonalne. Specyfika zachowań ryzykownych, ich rodzaje i uwarunkowania. 4. Teorie wyjaśniające powstawanie zachowań problemowych/ryzykownych młodzieży – przegląd koncepcji. 5. Koncepcja czynników ryzyka i czynników chroniących młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych. 6. Charakterystyka wybranych zachowań ryzykownych młodzieży oraz obserwacja ich trendów (tradycyjne i nowe zachowania ryzykowne). 7. Prezentacja wybranych narzędzi do diagnozy zachowań ryzykownych młodzieży. 	
Metody dydaktyczne i techniki kształcenia	<p>metody dyskusyjne metody pracy ze źródłami metody problemowe wykład w toku problemowym prezentacje multimedialne filmy i materiały edukacyjne</p>
Kryteria oceniania	<p>Ocena przygotowanej i zaprezentowanej przez doktoranta prezentacji multimedialnej oraz raportu z badań nad wybranymi zachowaniami problemowymi/ryzykownymi młodzieży.</p> <p>Obecność na wszystkich zajęciach. Realizacja zadań w małych grupach polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krytycznej analizie literatury dotyczącej wyników badań nad zachowaniami problemowymi/ryzykownymi młodzieży, - opracowanie wniosków i rekomendacji oraz ich prezentacja na forum grupy; - sporządzeniu raportu z analizowanych badań i jego prezentacji przy zastosowaniu prezentacji multimedialnej.
Forma i warunki zaliczenia (forma weryfikacji efektów uczenia się)	<p>Zaliczenie w oparciu o wykonanie zadań zleconych przez prowadzącego (przegląd literatury, jej krytyczna analiza, przegląd raportów badawczych i opracowanie wniosków oraz rekomendacji, zdanie opracowanej prezentacji multimedialnej).</p>
Literatura podstawowa	<p><i>Handbook of adolescent behavioral problems. Evidence-based approaches to prevention and treatment</i>, Thomas P. Gullotta, Gerald R. Adams (ed.), (2009), Springer (section 1 and 3).</p> <p>Livingstone S., Haddon L., Görzig A., Olafsson K. (2011), <i>Final report, EU kids online II</i>. Londyn: LSE</p> <p>Livingstone S. (2014), <i>Developing social media literacy: How children learn to interpret risky opportunities on social network sites</i>. „Communications”, 39(3), s. 283–303. DOI: 10.1515/commun-2014-0113.</p>

	<p>Odgers C. L., Jensen, M. R. (2020), <i>Annual research review: Adolescent mental health in the digital age: Facts, fears, and future directions</i>. „Journal of Child Psychology and Psychiatry”, 61(3), 336–348. https://doi.org/10.1111/jcpp.13190</p> <p>Pyzalski J. (2012), <i>From cyberbullying to electronic aggression: typology of the phenomenon</i>. „Emotional and Behavioural Difficulties”, 17(3–4), s. 305–317.</p> <p>Reducing adolescent risk. Toward an integrated approach, Daniel Romer (ed.), (2002), SAGE Publications.</p> <p>McWhirter J. J., McWhirter B. T., McWhirter A. M., McWhirter E. H. (2006). <i>At Risk Youth: A Comprehensive Response for Counselors, Teachers, Psychologists, and Human Services Professionals</i>. Cengage Learning US.</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p>	<p>Kipping R.R., Campbell R. M., MacArthur G.J., Gunnell D.J., Hickman M. (2012) Multiple risk behaviour in adolescence, "Journal of Public Health", Volume 34, Issue suppl_1, 1 March, s. i1–i2. https://doi.org/10.1093/pubmed/fdr122</p> <p>Allen J. P., Chango J., Szewedo D., Schad M., Marston E. (2012). Predictors of susceptibility to peer influence regarding substance use in adolescence. <i>Child Development</i>, 83(1), pp.337-350.</p> <p>American Psychological Association (2014). Guidelines for prevention in psychology. <i>American Psychologist</i>, 69 (3), pp. 285-296.</p> <p>Bonino S., Cattellino E., Ciairano S. (2005). <i>Adolescents and risk behaviors, functions and protective factors</i>. Berlin: Springer Verlag.</p> <p>Boyer T. W. (2006). The development of risk-taking: A multi-perspective review. <i>Developmental Review</i>, 26, pp. 291-345</p> <p>Durlak J. A., Wells A. M. (1997). Primary prevention mental health programs for children and adolescents: A meta-analytic review. <i>American Journal of Community Psychology</i>, 25, pp. 115-152.</p> <p>Gullota T. P., Adams G. R. (2009). <i>Adolescent behavioral problems. Evidence-based approaches to prevention and treatment</i>. New York: Springer.</p> <p>Jessor R. (1991). Risk behavior in adolescence: A psychosocial framework for understanding and action. <i>Journal of Adolescent Health</i>, 12, pp. 597-605.</p> <p>Jessor R., Donovan J. E., Costa F. M. (1991). <i>Beyond adolescence: Problem behavior and young adult development</i>. New York: Cambridge University Press.</p> <p>Ophir Y., Lipshits-Braziler Y., Rosenberg H. (2020), <i>Newmedia screen time is not (necessarily) linked to depression: Comments on Twenge, Joiner, Rogers, and Martin (2018)</i>, „Clinical Psychological Science”, 8(2), 374–378. https://doi.org/10.1177/2167702619849412</p> <p>Ostaszewski K. (2011). Meaningful instrumental behaviors and youth risky behaviors. Institute of Psychiatry and Neurology in Warsaw, Poland (Conference paper, January 2011).</p> <p>Ozdamir B., Cakir O., Hussain I. (2018), <i>Prevalence of Nomophobia among University Students: A Comparative Study of Pakistani and Turkish Undergraduate Students</i>, „Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education”, 14, s. 1519-1532.</p> <p>Savi-Cakar F., Tagay O., Ikiz F. E. (2015). Risky behaviors and adolescents: definitions and prevention. In: (ed.) Alexandra M. Columbus, <i>Advances in psychology Research</i>. Volume 106, pp. 5-31.</p> <p>Others e-materials from Ebsco.</p> <p>What is risky behaviour. (2016). [video] Dostępne pod adresem: http://raisingchildren.net.au/articles/risk_taking_video.html .</p> <p>Anon, (2016). Drug Facts: High school and youth trends. [online] Dostępne pod adresem: https://www.drugabuse.gov/publications/drugfacts/high-school-youth-trends</p>